

התנסות מעשית - חווית הוראה ולמידה משמעותית

בשבילים אנו מתנסים בשנה א' במקומות העבודה שלנו בזירה הבלתי פורמאלית. בשנה ב' בחטיבת הביניים אשל הנשיא בלמידה מבוססת פרויקטים PBL. בשנה ג' בדגש למידה מבוססת מקום בחטיבת ביניים "מיתרים" מקיף ע"ש דוד טוביהו.

פרויקט בגאוגרפיה |

נגה חרמש, יובל צוקרט ודנה אנגלרט ח'6 אשל הנשיא.

לפני כחודש התקיימה בבית ספרנו פעילות במסגרת המקצוע גאוגרפיה על ההתחממות הגלובלית. במהלך הפעילות, התבקשנו להתחלק לקבוצות ועל כל קבוצה היה לבחור נושא אותו תחקור הקשור להתחממות הגלובלית. לאחר שהתחלקנו לקבוצות, התחלנו לעבוד. העבודה התחלקה לשני חלקים - עבודה יצירתית ועבודה כתובה (מצגת, פלקט). זו היתה חוויה מיוחדת ושונה שבמהלכה גם נהנו ויצאנו קצת משגרת הלימודים הקבועה וגם למדנו דברים רבים וחדשים. בנוסף לכך חידדנו את יכולות המחקר שלנו ואת עבודת הצוות. את התוצרים שיצאו בסופו של דבר, הצגנו פה בתערוכה בבית הספר, התערוכה הייתה מקסימה ובאמצעות העבודות של חברנו למדנו דברים נוספים. לסיום, הפעילות היתה חוויה מיוחדת ושונה, מאוד נהננו במהלכה!

איסוף תרומות בגדים וצעצועים לעונג הקהילתי

התנסות PBL - תוכנית שבילים באשל הנשיא

טלי מסיקה מנהלת חטיבת הביניים

במהלך שנת הלימודים הנוכחית התנסו תלמידי החטיבה בלמידה המעודדת חקר ועצמאות במקצוע הגיאוגרפיה תוך כדי הבניה משותפת של תהליך הלמידה.

ללמידה חווייתית זו תרמו מאד הסטודנטים של תוכנית "שבילים" ממכללת קיי בהנחיית גב' גבריאלה אקרמן ובליווי ד"ר ארנון בן ישראל ובתאום ושיתוף פעולה של שלומית בר מרכזת הגיאוגרפיה בביה"ס ומורי הגיאוגרפיה בחטיבה. הסטודנטים נכנסו לכיתות ועבדו עם התלמידים על תוצר שמטרתו חשיבה יצירתית ולמידה אחרת על הנושא הנלמד. הנושאים הנבחרים היו בכיתה ח' תחת נושא אקלים "ההתחממות הגלובלית" - מהעולמי, למקומי ליומיומי ובכיתה ט' בגיאוגרפיה אנושית - "החיים בנגב, בחירה או הכרח?"

שילוב הסטודנטים בכיתות יצר למידה מסוג אחר אצל התלמידים, הסטודנטים חשפו את התלמידים לרבדים השונים של הנושא והתלמידים בחרו נושאים שמעניינים אותם וחקרו אותם בקבוצות קטנות. חקירת הנושא לעומק והאפשרות ליצור תוצר, יצרה אצל התלמידים מוטיבציה לימודית מסוג אחר. בסיום הלמידה התלמידים בהכוננת הסטודנטים ערכו תערוכת מוצגים ועבודות בנושא אשר מטרתה לתת ביטוי לשאלות שנשאלו במשך הלמידה, הורים וצוות ביה"ס הוזמנו לתערוכה שקצרה שבחים רבים. ביה"ס אשל - הנשיא מעריך את עבודתם והשקעתם של הסטודנטים והצוות המלווה ורואה ברכה בשיתוף הפעולה הפורה שתורם להעשרת התלמידים ולחוויה לימודית משמעותית בקרב התלמידים.

הקמת אנדרטה זכרון

התנסות בלמידה מבוססת מקום |

שוש בשירי שנה ג'

"קחי איתך צידה לדרך, המתכון ברור ... לייצר חווית פליאה. להתארגן, ממש כמו לבליינד דייט. את חייבת להפתיע לרגש, להפתיע, להתקרב. ליצור כימיה איך מספקים את כל אלו במפגש חדש עם ארבעים נערים ונערות בתחילת גיל העשרה". איך מדליקים בהם איזו להבה קטנה לשכונה שלהם ואיך לעזוב את המפגש הראשון מותירה אחריי שובל סמך של סקרנות עמוקה עד לפגישה הבאה.

לפגישה השנייה אני מגיעה עמוסה באוריינות סביבתית מוקפדת שתזמין את הלומדים לאסוף מידע, מציגה מקורות מידע, מזמינה להיחשף ונחשפת מבקשת להתמצא ואפילו להעז ולהזמין אותם לחקור... בדיוק כמו בפגישה לא מוצלחת בה את שואלת שאלות, אוספת מידע עד לרגע שמזמין למידה אחרת: עוזבים את כתלי הכיתה ושם מסתמנת תחילתו של קשר משמעותי יותר... הלומדים משרבטים בגיר סמלים אישיים על רצפת מגרש הכדורסל המחוספסת, בינות כל אלו נרקמים שיח פתוח וקרבה. המעגל הראשון והמהותי במנדלה, החל להתהוות. מנדלה הוא הכלי שבחרנו להשתמש בו על מנת לתאר את החיבור של ה"אני" עם המעגלים הנוספים בחיינו.

את החשיבה הביקורתית עשינו אנחנו כאשר מידי שבוע חישבנו מסלול מחדש בניסיון להתאים את התכנים והמערכים. עשינו מאמץ גדול להתבסס על ידע קודם ותוך הקשבה ללומדים במהלך השיעור השתנו גם דרכי הלמידה. הצלחנו לגרום להם להתמקד, ליצור בקרבם אכפתיות ותחושת שייכות ברגע בו התחלנו לצייר בעיפרון את הסמלים שאספנו תוך כדי סיור היכרות שלנו עם השכונה, על הקיר שבחרנו בשטח בית הספר. שם פרצה חדות היצירה במלא עצמתה כאשר הנערים והנערות התמלאו בגאווה יחידה משמעותית, כולם לקחו חלק בצביעת הסמלים שנבחרו ומוקמו במעגלי המנדלה על הקיר בבית הספר על שם דויד טוביהו בשכונת נחל עשן בבאר שבע.

נראה כי גם את האקטיביזם הנענו עת טווינו נימים דקים שחיברו אותם לעולמם האמיתי, הצלחנו בעזרת העיניים החדשות שלנו, כ"אורחים" לגרום להם לראות את הבית שלהם בעיניים חדשות!

ואני שמצאתי את עצמי גונזת את נאומי של מרטין לותר קינג. "יש לי חלום" במערכי השיעור לומדת משהו על רלוונטיות ותחושת שייכות שיכולה אולי לצמוח מזרעים שנטמנו עמוק באדמה ויום אחד, מי יודע ינבטו לכדי עשייה אקטיבית במקום שהוא רק שלהם.

התנסויות או לא להיות |

אתר נפתלוביץ שנה ג'

הכל התחיל בחמישה מפגשים בדוד טוביהו, ארבעה וורידים שהתפוצצו בדרך מלחץ ועצבים, שלושה מלווים (דפנה, רביב וארנון), שתי סטודנטיות מגניבות ותוססות, וכיתה אחת מיוחדת במינה.

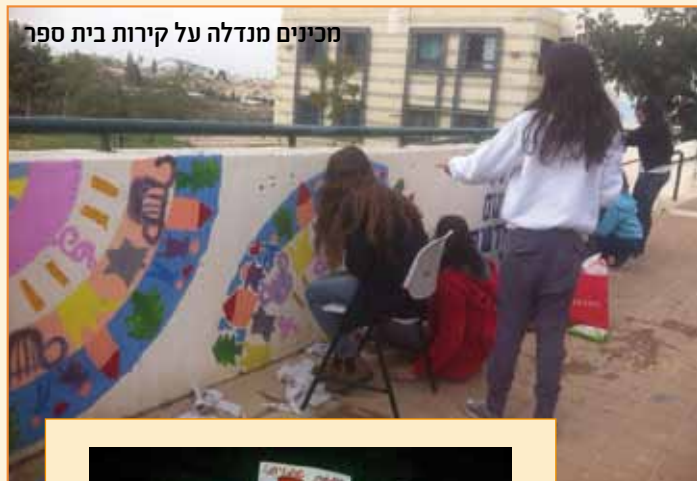
אז מה היה לנו בעצם? למידה מבוססת מקום, מירוץ למיליון מטורף וסוחר פרסים!, סקר שוק, משחקי שיווק, חלוקה לצוותי עבודה, הפקת שוק חפצים ואוכל עדתי מושקע ומרהיב, פנייה לקהילה, תרומה של 600 שקלים לצער בעלי חיים, והעברת מערכי שיעור אשר שונים לגמרי מכל תוכנית לימודים קיימת.

התלמידים חקרו על השכונה בה גדלו, הכירו את המרקם האנושי החי בה, למדו כיצד לעבוד בשיתוף פעולה מלא למען מטרה משותפת והקימו פרויקט חברתי שכולו למען האחר.

במילה אחת-חוויה!

ואני? מה אני קיבלתי אתם שואלים?

חוץ מכמה שערות לבנות, 2 קילו פחות (מריצה עם התלמידים במירוץ) ולילות לבנים.. גילתי שאפשר לחדש ולגוון בתוך המערכת והיא לא כל כך אטומה, ולמדתי להמציא את עצמי מחדש ולהיות מתודית עד כמה שרק אפשר. במילה אחת- חדשנות!

מכינים מנדלה על קירות בית ספר

יריד תוצרים בנושא צמצום טביעת רגל אקולוגית

מה עושה אחראי גינות קהילתיות במכללת קיי

בשנה שאסור לעבוד בגינה? | נילו שנה ג'

הכל התחיל כשגיליתי שיש קורס גינות קהילתיות. או אולי הכל התחיל בשנה א' כשעבדנו על המרחב האקולוגי שלנו במכללה. בעצם זה התחיל עוד לפני שנים, כשהייתי בירושלים והוקסמתי מהגינות הקהילתיות שטיפחה החברה להגנת הטבע ומהפוטנציאל הטמון בהן. היום אני כל כך שמח שבאר שבע היא מהערים המפותחות ביותר בנושא זה. כששמעתי על קורס גינות קהילתיות מיד בדקתי אם אצליח להשתתף פנימה. הרי זה מסוג הלמידה שחיפשתי - למידה תוך כדי מעשה וחוויה ולא רק בתחום החינוך. למידה עם עמיתים שהנושא הזה בוער בהם, שבאים מתוך העשייה. עמיתים אלו הם אוסף כמעט מקרי של אנשים מרחבי באר שבע והדרום, מכל הרקעים ומגוון גילאים שמתפרס על דורות. הקורס מתקיים ברובו במכללה, וכולל גם התנסות במרחב האקולוגי וגם הנאה ממנו - מרביצים כאן פוייקה על שמאל ועל ימין (רב בכלים רב-פעמיים). זו הרגשה נפלאה שמרחב שהתחלנו לטפח לפני קרוב ל-3 שנים, ממשיך לשמש אותנו וגם אחרים. בתוך הקורס אנחנו מיעוט קטן מתוכנית "שבילים", הקורס הוא חלק מהחאן האקדמאי במכללה, ועל כן החלטנו לפעול יחד ולנסות להפעיל תוכנית שתגביר את השימוש במרחב. אגב, שנת השמיטה שאוסרת לעבוד את האדמה, היא גם פתחה את הפתח ופינתה ללימוד (שלנו) ולרכז גינות קהילתיות בעירייה את הזמן להוביל קורס בהיקף כזה.

"זכותה ללכת ברחוב בלי שיטרידו אותה" הכתובת הזו צצה יום אחד בחודש ספטמבר, שחור על גבי אפור (בטון) במיקום מרכזי ברחוב דרך מצדה. הכתובת לכשעצמה, מטרידה למדי ולא סתם, היא מטיחה בפניהם של עוברי ועוברות האורח ברחוב מציאות די עגומה - המרחב הציבורי הוא מרחב שבו נשים סופגות הטרדות מסוגים שונים לעיתים תכופות, המרחב הזה הוא לא בטוח ופרוץ עבורן כחוויה יום-יומית. לשים טקסט כזה ברחוב זו התערבות מכוונת בנוף, שלעיתים נותר ללא שינוי במשך שנים. יש בכוחו של הטקסט לטעון את המרחב שבו הוא ממוקם במשמעות חדשה- במקרה הזה, זה הרחוב עצמו שאליו הכתובת מתייחסת, שלפתע מתגלה באור אחר לחלק מהא/נשים. זה פועל גם בכיוון ההפוך, הטקסט מקבל ערך מוסף בהתאם למרחב שבו הוא ממוקם. למשל, טקסטים של שירה שאפשר למצוא בבאר שבע (של יוצרים שונים) נקראים אחרת, נחווים אחרת כשהם מרוססים על קיר בטון ולא מסתתרים בין דפים ספרים בספרייה.

אך סוג זה של הכתובות הוא לא היחיד ובתקופה האחרונה שבה חקרתי קצת את הנושא* מצאתי כתובות מחאה מסוגים שונים, כמו מחאה פוליטית - "בנט הזה, כובש", מחאה חברתית "בת של מלך לובשת מה שבא לה" מחאה הומניסטית "החלב שאתה שותה לא שייך לך" ועוד ועוד. להפתעתי, בב"ש יש גרפיטי ולא מעט. אפילו מספיק כדי להשתמש בביטוי "תופעת הגרפיטי בבאר שבע" בלי להגזים. כמו הרבה דברים בעיר הזאת, לתהליך הכיבוש הסטונדטיאלי "סטונדטיפיקציה" יש בה דריסת רגל לא קטנה, אבל זה כבר דיון לזמן אחר בסוף היום, המשותף לכל היוצרים הוא כוונות טובות- רצון אמיתי למעורבות וקריאה לשינוי וליצירת תרבות אחרת. לטעמי, הכתובות בעיר הופכות את חווית החיים בה לקצת יותר צבעונית ומעניינת.

המחקר נעשה במסגרת הקורס המשולב גיאוגרפיה תרבותית ושיטות מחקר איכותניות. במסגרת הקורס התבקשנו לבחון תופעות וחוקרי מקרה בגיאוגרפיה תרבותית- השיח בין האדם למקום.

למה לי פוליטיקה עכשיו ?

536 מילה על חינוך-פוליטיקה-בחירות-ותלמיד

'שבילים' | גבי עומר שנה א'

היריעה הקצרה שהתאפשרה לכתיבה במאמרוניצ"ק זה, מאפשרת לי לדלג בשמחה על ההגדרות האקדמיות השונות לחינוך ולפוליטיקה. בעולם הדימויים שלי - הפוליטיקה היא 'החלונות הגבוהים'; שם נקבעות ההחלטות ומתחלקים המשאבים (כסף..כסף) והשדה החינוכי הפורמלי והבלתי פורמלי הוא המקום שבו פועלי הדחק (אנחנו המורים, המדריכים) מנסים לאחות שברים של תהליך מתסכל סזיפי אין סופי המנסה לגשר בין החלטות "הגדולים" ובין תפישת העולם שלנו וכמובן - צרכי הילדים והמתבגרים עליהם אנחנו אמונים. אין ספק שהחינוך - על כוונותיו, על תהליכיו ועל תוצאותיו הוא ביטוי מובהק של קבלת החלטות, של מדיניות של אדם שישב בראש המגדל וקיבל החלטה. החלטה - חינוכית גרידא (יש דבר כזה !?), החלטה כלכלית, החלטה ששיקוליה הם טובות הנאה או משחקי כוח ? **חינוך פוליטי עכשיו ! הכול פוליטי!** את זה גילו כבר הפילוסופים הקלאסיים עבר. הפוליטיקה היא הפרקטיקה שנגזרת מן המדיניות האמיתית. לא זו שנגזרת מסימאות לבוחרים . כל אחד מאתנו אדם פוליטי - אנחנו מקבלים החלטות מדי שעה ושוקלים שם מאות שיקולים מנוגדים. חלקם מנוגדים לצו מצפוננו. גם כאשר החלטנו לא לבצע - כלומר להיות אפאטיים או להזניח - קבלנו החלטה. אז למה לי פוליטיקה עכשיו ? בחברה הישראלית השסועה אנחנו, בעיקר אנשי החינוך, כל כך חוששים לחשוף עמדות הקשורות לתמיכה במפלגות. החוויות של חוסר הסובלנות מכל הצדדים אינן מאפשרות שיח אמיתי. לכן, אחת ההמלצות היא - כלל לא להיכנס למלכודת הזו. כאן המקום להיות חכמים ופחות 'צודקים' ולהתחבר אל הנוער והילדים במקום שבו הם נמצאים כעת ועם כל הקושי - לא לשפוט אותו. לא פשוט להימנע משיפוט של חוסר סובלנות - אך זה המצב החברתי שלנו.

שבילים - מסלול לחינוך פוליטי ?! מסלול המכשיר אנשי חינוך לעסוק בפורמאלי ובבלתי פורמאלי , בחינוך חברתי ובקיימות, בהתבוננות גלובאלית על העולם דרך משקפי מקצועות הגיאוגרפיה, תוך הורקה משמעותית של עקרונות החינוך הדמוקרטי אל תוך הוריד ועידוד לפעילות בקהילה - אז תגידו אתם...אנחנו פוליטיים או לא ?!

סיור בשכונת בבאר שבע

מסלול "שבילים" מניח את תפיסת החינוך הדמוקרטי במרכז לימודי החינוך. אנחנו עסוקים בשאלה מה הוא חינוך דמוקרטי ואיך הוא יכול להתבטא בפועל. התשובות רבות כמובן (והשאלות מתרבות עם כל תשובה) אבל ברור שמה שעומד במרכז התפיסה הוא הכבוד ההדדי בין מבוגר לילד והיכולת לתת מקום לעולם הפנימי של הילדים, לידיעותיהם, למהות שלהם. אחת הפראקטיקות המאפיינות את החינוך הדמוקרטי היא "הפרלמנט". מקום בו ניתן קול שווה לכל אחד מחברי הקהילה לקבל ביחד החלטות. אנחנו רוצים, כמו בשנים קודמות לקיים גם השנה יום קהילה של התכנית בו נקיים שיח משותף ונוכל גם לקבל החלטות משותפות. אז ברור מה הופך בית ספר דמוקרטי על מוריו, הוריו ותלמידיו לקהילה. בוגרים וצעירים שפוגשים אחד את השני יום יום ומעבירים שעות של עשייה, שיח ולמידה משותפות.

אבל מה הופך אותנו לקהילה ? הקשיים בהגדרה הזו ברורים. הניתוק בימים בין המחזורים הוא הראשון ביניהם וברור שישנם קשיים נוספים. אבל אנו חושבים שעצם הניסיון לאפיין קבוצת סטודנטים באקדמיה כקהילה הוא חתרני ומערער על המבנה החברתי הנורמאלי בו כל סטודנט צריך לעמוד מול המכללה / אוניברסיטה כמו מול כל מוסד בירוקרטי גדול אחר. במקרה שלנו, מעבר לשותפות שלנו לתואר הזה והמרצים המשותפים שיש לנו, ההגדרה של שלושת המחזורים של התכנית כקהילה הוא עצם הניסיון להיות קהילה. הרצון שלנו. הרצון לדבר אחד עם השני, לחשוב ביחד, המוכנות של מובילי התכנית, גם בתוך מגבלות האקדמיה, לנסות ולייצר חינוך דמוקרטי שנותן מקום לסטודנטים ומתייחס אלינו כאל שותפים הוא חלק ממה שהופך את התכנית הזו למיוחדת. נתראה בפרלמנט !

יציאת מצרים של משפחתי | סיון טל שנה א'

בעקבות עבודת הגשה בקורס "קום התהלך" עם המרצה ארנון בן ישראל, חקרתי לעומק את המסע של אמא שלי ומשפחתה, עלייתם לארץ ישראל. כל סטודנט התבקש לאתר סיפור של מסע משמעותי עבורו או עבור משפחתו. יצאנו למסע בהר עמשא ובכל עצירה , סטודנט אחר הציג את המסע הייחודי שלו. זה היה מסע מרגש נכל הבחינות. הנה טעימה מהמסע שאני חקרתי על משפחתי: המלחמה הייתה על תעלת סואץ, זה היה "מבצע קדש" על חצי האי סיני, המצרים לא הסכימו שיעברו אוניויות בתעלה, הבריטים והצרפתים לא הסכימו שהתעלה תחסם למעבר אוניויות וישראל מתוך אינטרס הצטרפה למלחמה לעזרת הבריטים והצרפתים, תוך כדי קרבות הבית של אמא שלי הופצץ, הם הספיקו לברוח בריצה מהבית לבית הספר לנזירות צרפתיות שנקרא "בונפסטור" ושם העבירו את הלילה, בבוקר סבא שלי הלך לראות את הבית והבית היה ממוטט לא נשאר ממנו כלום. הוא הלך גם לבית הכנסת לוודא שלא קרה לו כלום ושם הוא נתקל בשני חיילים קצינים צרפתיים , הם לא היו באמת חיילים צרפתיים אלא חיילים ישראלים שהיו שייכים לחוליה ישראלית שבאה לקחת את היהודים ממצרים לארץ ישראל, אך הם היו חייבים להתחפש לחיילים צרפתיים, אלה היו אריה לובה אליאב ואברהם דר. לפי הנתונים של סבא שלי היו כ-100 יהודים שהיו מוכנים לעזוב ולעלות לישראל, באותו היום שבו הוחלט כי בערב תתבצע העברה לארץ ישראל קבעו עם כל היהודים במועדון "הקלוב" ומשם העלו אותם במשאיות לנמל בפורט סעיד, משם עלו על סירות קטנות ורק בלב ים עברו לשתי ספינות דייג, על ספינות הדייג היו דגלים איטלקיים, אחרי שעברו את המים הטריטוריאליים הוחלפו הדגלים לדגלי ישראל, השמחה הייתה גדולה מאוד.

מאז בכל שנה בזמן קריאת ההגדה אמא שלי מספרת לנו את סיפור יציאת מצרים האישית שלה .

הכר את המרצה

יעלי רונן רסיוק

סטטוס: מרצה במכללת קיי בקורס "קהילת לומדים" וחוממת של שנים א' וב'

מגורים: קיבוץ בית קמה

השכלה: תואר שני בפילוסופיה מדעי הדתות

הרגל מגונה: לבהות בקיר

תכונה בולטת: אמינות, חוסר ספונטניות (למרות שהוכיחה כישורי ספונטניות בראיון)

מסגרת חינוכית שזכורה לטובה: ארגון שנקרא בינ"ה ארגון חינוכי שעוסק ביהדות כתרבות

ספר מועדף: "אהבה בימי כולרה" גבריאל גרסיה מרק

סרט אהוב: מרי פופינס

עבודה נוכחית: מרצה במכללת קיי דרך המכון לחינוך דמוקרטי וגם עובדת בארגון שנקרא "אגיק" מכון הנגב ארגון חינוכי יהודי ערבי זמר/להקה: פעם עופרה חזה ז"ל ופעם ותמיד חווה אלברשטיין

למה כדאי ללמוד בשבילים: כי זה מאפשר למידה מגוונת ואפשרות לצמיחה

ים/בריכה: בריכה

אם היית יכולה לאיזה תקופה בחיים היית חוזרת?: לטיול בסין

מוטו לחיים: שפיך וליבך יהיו שווים

מסר לסטודנטים: יש לכם הזדמנות לצמיחה תנצלו אותה

סיור בבית הספר הדמוקרטי בערד

הרהורים מובלבלים | צילה אמסלם שנה ב'

שבילים, שנה שנייה, הקייטנה הסתיימה, מתחילים לעבוד... אין פינת קפה בכתה, אין כיתה קבועה, אין מקום להשאיר בו את התיק, המעיל, המחשב... וכשאנחנו מעיזים לשאול שאלות ולהתלונן- אומרים לנו שאנו קטנוניים. מספרים לנו על סטודנטים באוניברסיטה, המכתתים רגליים משיעור לשיעור, על הקילומטרים המרובים, המפרידים בין בניין לבניין... שם, באותם המקומות. למזלנו, למדנו משהו על דמוקרטיה וזכויות, השבתנו את יום הלימודים וזכינו במעט הקלות... והנה, למרות הכל, היה זה סמסטר מופלא: חתונות, לידות, בריתות... בת-מצווה ובר-מצווה ויש כמובן עבודות... עבודות... ועוד מעט, עוד מעט קט, מתוקים, יתחיל הסמסטר השני ואיתו ההבטחות לימים רגועים ומעניינים. לשירותכם תמיד, צילה.

משחקי ילדות בחממות

כל הדיך הם לחוק
אני לא התנצלתי
פשוט נרדמתי שם
והיא האורה היא
לא זיכרון ולא אחק שפתיים

ק	ו	מ	ה	ת	ה	ל	כ	א	ק	ל	י	ס	ו	ד	ר	ח	ח	מ	מ	ש	ת	פ	
ג	כ	מ	י	א	ל	ת	מ	ג	ל	א	ר	פ	א	ג	ד	י	ל	פ	ח	ד	י	ס	
א	ז	ה	מ	ק	ר	י	מ	י	נ	ו	ל	ו	ג	י	ה	ה	נ	ט	ו	ז	י	י	
ו	א	כ	ח	ס	נ	ש	ק	י	ל	ק	ג	א	ז	ב	ו	ו	ה	נ	ל	ג	ו	כ	
ג	א	ו	ג	ר	פ	י	ה	כ	ל	כ	ל	י	ת	ג	א	ז	כ	פ	ח	ט	י	כ	
ר	ח	ג	א	ה	ג	ו	ש	א	י	ד	א	ד	ר	ל	כ	י	ד	י	מ	ג	ט	ב	ל
פ	י	ג	ו	י	ל	נ	י	ג	ו	ל	ו	ק	א	ב	ח	ר	מ	ע	מ	י	ר	ל	ו
י	נ	א	ג	ט	י	ג	ו	ה	מ	ר	ס	ד	ח	ו	א	צ	ד	ש	ת	ג			
ה	ו	ק	ר	ט	ת	א	ר	כ	ד	ט	מ	ט	י	ה	ש	א	ק	ל	י	מ	פ	י	י
א	כ	ל	פ	ו	ת	ו	ת	ר	ו	י	פ	י	ו	ו	ר	ט	ר	ת	מ	מ	צ	פ	ה
נ	ל	כ	י	ס	ד	נ	א	ד	י	ד	ק	ט	י	ת	ק	י	ט	ש	ע	ת	ז	ו	ה
ו	ע	כ	ה	ר	ו	ג	פ	ו	ל	ש	ל	א	נ	ז	צ	כ	י	ד	צ	י	ר	ר	ת
ש	ר	מ	ע	י	ר	ש	ב	י	ל	י	מ	ל	א	ח	פ	ה	ר	י	צ	ש	מ	פ	פ
י	כ	ע	י	ה	ה	ר	ו	מ	ב	ה	מ	ט	מ	ט	ע	ל	ה	ל	ק	ת	ר	ב	ל
ת	י	ש	ר	ח	ה	פ	פ	ר	מ	ע	ל	ט	נ	ר	י	ס	נ	כ	צ	ק	י	י	ת
א	מ	ה	ו	ש	ד	י	ר	א	ט	א	ר	ו	י	כ	נ	ס	ה	פ	ק	ו	ל	ל	ו
א	מ	ד	נ	ב	ע	ה	ה	פ	ל	פ	צ	י	י	ל	מ	י	ל	ע	ל	ד	י	ג	ת
ע	כ	מ	י	ד	מ	ו	ק	ר	ט	י	ה	ה	ל	כ	ה	ל	מ	ע	ש	ה	ח	ב	י
ז	ג	י	ת	ו	י	ת	מ	ק	י	ה	ת	נ	ס	ו	ת	מ	ע	ש	י	ת	ט	א	ת
א	ו	ר	י	נ	ו	ת	ו	ת	ו	מ	י	ד	ע	נ	ו	ת	ד	י	ג	י	ט	ל	י

תפזורת

שמות קורסים בשבילים

מחסן מילים

שבילים, קום התהלך, סדנא דידקטית, חממה, חינוך דמוקרטי, מרחב אקולוגי, גאוגרפיה אנושית, דמוקרטיה הלכה למעשה, אוריינות ומידענות דיגיטלית, גאוגרפיה כלכלית, גאוגרפיה עירונית, התנסות מעשית, פסיכולוגיה התפתחותית, אקלים, חינוך בלתי פורמלי, חינוך לערכים, קרימינולוגיה